

Sygnatura akt XVIII C 696/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

(...), dnia 3 lipca 2017 r.

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi XVIII Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący:SSR Krzysztof Kurosz

Protokolant:Anna Dudek

po rozpoznaniu w dniu 3 lipca 2017 r. w Łodzi

na rozprawie sprawy z powództwa (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka (...) w W.

przeciwko M. G.

- o zapłatę 337,00 zł

1. oddała powództwo;

2. zasądza od (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka (...) w W. na rzecz M. G. kwotę 147,60 zł (stu czterdziestu siedmiu złotych i sześćdziesięciu groszy) tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanemu M. G. przez adwokata Z. M..

XVIII C 696/17

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 26 listopada 2015 r. powód (...) sp. z o.o. S.K.A. siedzibą w W. wniósł o zasądzenie od pozwanego M. G. kwoty 336,90 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz o zwrot kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że dochodzona przez niego wierzytelność wynika z umowy o pośrednictwo w sprzedaży kosmetyków (i nie rozliczonych 2 faktur z 23 i 28 lutego 2011 r. oraz związanych z nimi not odsetkowych), zawartej przez pozwanego oraz (...) Sp. z o.o. Powód zaznaczył, że nabył tę wierzytelność na podstawie umowy o przelew wierzytelności.

/pозew – k.2-7/

Pełnomocnik z urzędu pozwanego oprócz podniesienia zarzutu sfalszowanego podpisu pozwanego, który jest starszym, schorowanym człowiekiem i nie handluje kosmetykami, podniósł zarzut przedawnienia (cofając następnie na rozprawie wnioszek o biegłego grafologa).

/pismo z dnia 25.4.2017 r. k. 67 – 69 oraz protokół rozprawy k. 82/

Sąd Rejonowy ustalił co następuje:

Powód załączył do akt sprawy umowę opatrzoną datą 27 listopada 2010 r., w której 58 letni wówczas M. G. został określony jako konsultantka sprzedaży A.. Pozwany w sprzeciwie i dalszych pismach procesowych zaprzeczał zawarciu takiej umowy i złożeniu podpisu. Siostra pozwanego po okazaniu jej próbki podpisu zaprzeczyła by podpis należał do brata. Zeznała również, że pozwany nigdy żadnymi kosmetykami nie handlował (protokół k. 77 odw.).

/umowa k. 8 – 10, zeznania świadka k. 77 odw./

Powód powołał się na dwie faktury sprzedaży towaru (i związane z nimi noty odsetkowe). W fakturach tych jako sprzedawca widnieje (...) sp. z o.o. a jako nabywca został wskazany M. G.. Jedna faktura nr (...) została wystawiona 28.2.2011 r. a druga o numerze (...) w dniu 23 lutego 2011 r. Noty odsetkowe i ponaglenia dotyczą w/w faktur.

/faktury k. 10 – 11, noty k. 12 – 19/

W dniu 6 czerwca 2014 r. została zawarta umowa między (...) sp. z o.o. jako zbywcą wierzytelności a powodem jako nabywcą wierzytelności. Umowa wymieniała m.in. wierzytelność dochodzoną pozvem.

/umowa k. 20 – 23/

Sąd Rejonowy zważył co następuje:

Powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

Zasada kontrydiktoryjności oznacza, że każda ze stron procesu samodzielnie decyduje o swojej taktyce procesowej oraz kierunku postępowania dowodowego. I choć Sąd nie znalazł żadnych podstaw by zakwestionować stanowisko strony pozwanej, kwestionujące złożenie podpisu przez pozwanego na umowie oraz sugerujące, że w sprawie mamy do czynienia z przestępstwem u podłoża którego leży bezprawne wykorzystanie danych osobowych - to jednocześnie Sąd nie znalazł żadnych podstaw by zanegować stanowisko strony pozwanej, która ostatecznie cofnęła wniosek o bieglego grafologa i powołała się na zarzut przedawnienia.

Z dokumentacji urzędowej wynika, że toczy się już postępowanie karne w tej materii, co zwalnia Sąd z inicjatywy dowodowej w tym zakresie (jest już zaspokojony interes publiczny przemawiający za ściganiem przestępstw).

W związku z powyższym należało skupić się na zarzucie przedawnienia, który jest skuteczny. Nie ulega wątpliwości, że powództwo zostało wytoczone ponad 4 lata i 9 miesięcy po dacie wystawienia faktur, z których wywodzone jest roszczenie. Zgodnie z art. 554 k.c.

Roszczenia z tytułu sprzedaży dokonanej w zakresie działalności przedsiębiorstwa sprzedawcy (...) przedawniają się z upływem lat dwóch.

Nie ulega wątpliwości, że roszczenia dochodzone pozvem są już przedawnione. Przedawnienie należności głównej skutkuje przedawnieniem roszczenia o odsetki – w tym znaczeniu, że roszczenie przedawnione nie rodzi nie przedawnionych roszczeń o odsetki (wniosek taki wynika między innymi z uchwały składu 7 sędziów SN z dnia 26 stycznia 2005 r., III CZP 42/04, OSNC 2005, nr 9, poz. 149 i zwrotu z tezy uchwały, że roszczenie o odsetki za opóźnienie przedawnia się jednak najpóźniej z chwilą przedawnienia roszczenia głównego.)

Nawet gdyby jednak przyjąć termin dłuższy – 3 letni dla roszczeń z tytułu „ponagleń” (k. 12 – 19), to ostatnie z nich miało datę 21 marca 2011 r.

Wszystkie zatem roszczenia powoda są przedawnione, gdyż pozew został wniesiony w dniu 26 listopada 2015 r.

Biorąc powyższe powództwo należało oddalić na podstawie art. 117 § 2 k.c. Zgodnie z art. 117 § 2 k.c. po upływie terminu przedawnienia, ten przeciwko komu dochodzone jest roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. w związku z rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (z uwagi na datę wytoczenia powództwa).

Odrębnego omówienia wymaga kwestia wysokości kosztów zastępstwa procesowego.

Otóż dopuszczalność zasądzenia kosztów zastępstwa procesowego w wysokości przekraczającej stawkę minimalną – bez wyraźnego wniosku z w tym względzie a z powołaniem się na „zasądzenie kosztów według norm przepisanych” wynika z łącznego zestawienia dwóch orzeczeń SN.

1. Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 2009 r. I CZ 61/09, LEX nr 599745 zawiera dwa punkty rozumowania:

A.) „Wniosek o przyznanie zwrotu kosztów "według norm przepisanych" (...) nie wymaga doprecyzowania przez wskazanie odpowiednich przepisów rozporządzenia w sprawie opłat za czynności adwokackie. Uwzględniając taki wniosek Sąd powinien zastosować określone w art. 109 § 2 k.p.c. zasady orzekania o wysokości przyznanych stronie kosztów procesu, przy uwzględnieniu także regulacji § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz odpowiednich stawek wynagrodzenia adwokackiego wskazanych w tym rozporządzeniu”.

B.) Zasądzając zwrot wynagrodzenia adwokackiego Sąd nie może przyznać z tego tytułu kwoty niższej niż wynikająca z zastosowania stawek minimalnych przewidzianych w rozporządzeniu

Wniosek jaki wynika z tego orzeczenia jest następujący: skoro w wypadku braku zestawienia kosztów sąd ma uwzględniać zarówno § 2 ust. 1 jak i § 2 ust. 2 rozporządzenia a zatem również nakład pracy i charakter sprawy, to ma to sens jedynie wówczas, gdy rozważa zasądzenie wyższych kosztów niż minimalna stawka. Po cóż miałyby bowiem sąd uwzględniać nakład pracy i charakter sprawy jeśli nie mógłby na tej podstawie zasądzić wynagrodzenia wyższego niż minimalne. Z kolei konieczność uwzględnienia nakładu pracy i charakteru sprawy nie może stanowić podstawy do obniżenia stawki minimalnej.

Wracając zatem do punktu wyjścia – tylko wtedy ma sens wynikająca z orzeczenia SN możliwość uwzględnienia nakładu pracy i charakteru sprawy – przy wniosku o zasądzenie kosztów „według norm przepisanych” jeśli możliwe jest zasądzenie stawki wyższej niż minimalna pomimo wyraźnego w tym zakresie żądania.

2. Zakaz orzekania bez odpowiedniego wniosku o zasądzenie wyższych kosztów dotyczy jedynie zestawienia kosztów.

Wniosek ten wynika z postanowienia SN z dnia z dnia 5 września 2012 r. IV CZ 47/12, LEX nr 1227194.

„W razie złożenia spisu kosztów sąd nie może, dokonując oceny wymienionych w spisie składników pod względem ich celowości (art. 98 § 1 i 3 k.p.c.) oraz kryteriów wpływających na wysokość wynagrodzenia pełnomocnika, przewidzianych art. 109 § 2 i § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.), uwzględnić składników kosztów nim nieobjętych, czy też określić ich wysokości powyżej żądanej.”

Sądowi nie jest znane żadne orzeczenie Sądu Najwyższego, które zabraniałoby – w sytuacjach szczególnych – zasądzić kosztów zastępstwa procesowego w wysokości podwójnej stawki minimalnej – pomimo braku wyraźnego żądania w tym zakresie. A. P. i T. P. (Komentarz do §2 rozporządzenia w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, Lex), w ocenie Sądu błędnie, powołują się – formułując taką tezę, właśnie na postanowienie SN z dnia 5 września 2012 r. Rzecz jednak w tym, iż SN wyraźnie zaznaczył, iż zakaz wyjścia ponad żądanie – adekwatny jest tylko wówczas, gdy strona wyraźnie żądanie sformułowała – podając wysokość i konkretne koszty.

W niniejszej sprawie za zasądzeniem kosztów w wysokości podwójnej (60 zł x 2 plus podatek VAT z uwagi na obronę z urzędu) przemawiał nakład pracy pełnomocnika pozwanego, który kontaktował się z pozwanym przebywającym w innej miejscowości oraz wszczął czynności zmierzające do zapewnienia szerszej ochrony procesowej pozwanemu. Odbły się nadto dwa terminy rozpraw. W ocenie Sądu nakład pracy pełnomocnika wykracza poza typową miarę, której można oczekiwać od przeciętnego pełnomocnika – w sprawie, w której wystarczającym byłoby podniesienie zarzutu przedawnienia. **Znaczenie miało również to, że powód wytoczył powództwo podając adres**

pozwanego, który nie był nigdy jego adresem zamieszkania, na co wskazują dane adresowe k. 56 – 57.

Podstawą prawną rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów zastępstwa procesowego był zatem § 2 w/w rozporządzenia, zgodnie z którym:

1. Zasadzając opłatę za czynności adwokata z tytułu zastępstwa prawnego, sąd bierze pod uwagę niezbędny nakład pracy adwokata, a także charakter sprawy i wkład pracy adwokata w przyczynienie się do jej wyjaśnienia i rozstrzygnięcia.
2. Podstawę zasądzenia opłaty, o której mowa w ust. 1, stanowią stawki minimalne określone w rozdziałach 3-5. Opłata ta nie może być wyższa niż sześciokrotna stawka minimalna ani przekraczać wartości przedmiotu sprawy.
3. W sprawach, w których strona korzysta z pomocy prawnej udzielonej przez adwokata ustanowionego z urzędu, opłaty, o których mowa w ust. 1, sąd podwyższa o stawkę podatku od towarów i usług przewidzianą dla tego rodzaju czynności w przepisach o podatku od towarów i usług, obowiązującą w dniu orzekania o tych opłatach.